

ne dajte se dalje nadlegovati, pokažite da ste sami svoji na svojih tleh. Vsako hujskanje proti našemu listu poročajte nam nemudoma da pravo okrenemo.

Polenšak. „Ljubi Štajerc! Zelo zanimive reči se pri nas godijo, ljudstvo je pri nas še zelo strahopetno, trepeče še pred črnimi suknjami. Mi bi Ti radi poročali eno dogodnico, pa ne vemo ali bi jo ti sprejel in bralcem priobčil. Čudno, da še nisi do danes najnovejše novice zvedel. Prosimo za odgovor ali Ti naj pišemo. Naprednjaki.

(Opomba uredništva. Veseli nas da nam hočete eno dogodnico iz vašega kraja pisati. Pošlite nam dopis ali po pošti ali prinesite ga sami v uredništvo, Ki le neki se je pri Vas zgodilo? Mislamo da se je župniku nekaj neprejetnega zgodilo(?) Tedaj na dan z novico, naj svet zve, kaj se pri Vas novega godi.)

Konjice. Častiti gosp. urednik! Podpisani F. P. sem imel večkrat priložnost brati „Naš Dom.“ „Štajerca“ pa nisem mogel v roke dobiti, bil sem namreč na tujem, na Nemškem in si tam kruh služil. Pri branju lista „Naš Dom“ sem našel skoraj same šinfarije čez Vaš list, čital sem, da so tisti, ki berejo „Štajerca“ lumpi in faloti i. t. d. Radoveden, kaj je to le za list ki ga črni dušni pastiri tako črtijo, sem gledal, da dobim enkrat ta list v roke. Posrečilo se mi je. Ko berem sem sprevidel, da je to list, kakega naj čitajo delavci in kmetje. Prosim tedaj pošiljate mi zanaprej Vaš cenjeni list, in tudi mojemu bratu in mojemu lušnemu gospodarju. Konjice, 19. junija 1905. F. P.

Laporje pri Slov. Bistrici. Preljubi Štajerc! Sprejmi od nas Laporčanov en dopis in pohvali z nami našega gospoda župnika, ker nas tako lepo za sv. birmo pripravljajo. Vsako nedeljo slišimo, da se po drugih farah evangelij in božja beseda razlaga, pri nas pa nam župnik kakor svojim modrim, trepastim devicam le krščanski nauk hoče v glavo vbiti, ker se birma bliža. Zadnjo nedeljo so spet z krščanskim naukom poskusili, pa nikdo jim ni prav odgovarjal. Preje bi nas raje krščanski nauk učil, namesto da si agitiral, bi raje to storil. Tebi je politika in agitiranje več nego vse drugo. Namesto da si volilcem žganje dal in jih k volitvi v Črešnovce poslal, učil bi jih krščanski nauk in bi jim krščanski mir pridigoval. Če bi jih prav krščanski nauk učil, nebi eden svoje vode trosil z besedami „sanktus, sanktus, sanktus.“ Take le skupaj zberi in jih pred milostivega škofa postavi. Denarja za birmo tudi nimaš nikdar zadosti, toliko košta bandera, toliko to i. t. d. Torej poboljšaj se, župnik, drugače še svet več o tebi zve. Več faranov.

sv. Lovrenc v Slov. gor. Naš župnik je kakor navadno tudi pred kratkim z prižnice kričal, naj bi pristopili v 3. red sv. Frančiška, katerega je že pred nekaj letmi pri nas ustanovil. Gospod župnik dobro zna, da ima potem vse kot društvenike pod svojim plaščem. Zmirom se ponaša, kakor dober pastir svojih ovc da je, pa mi ga že poznamo. Iz same ljubezni do svojih ovc, puli nam dlako, malo nedelj mine, da ne bi kaj od nas terjal. Ko prideš na pri-

žnico začneš se takoj jokati, potem kregati nazaj pa terjati za kake stare dolgove, ki ti jih kaka rota ne more plačati. Je to ljubezen do tvojih ovc? Zakaj jih ne tožiš, če so ti dolžni? Vemo dobro kaj ne in tudi ti veš. Drugače si pa velik prijatelj tožbe. Dobro se spomnimo, kakor so te predlansko leto fantje odpuščenja prosili, ko si jih tam po Mirboru zaradi one veverice gonil. Ni še dolgo, da nam povedal v pridigi, ljubite se bratovsko med seboj. Govoriti je lahko, spolnevati težko, namreč te. Kar se pa tiče tvojega vtikanja v občinske in politične razmere, svetujemo ti, puste raje te reči, tem nič ne razumeš, kajti o tem se nisi učil. Uči si se samo duhovske reči, bodi tedaj raje samo duhovni pastir. Vse druge posvetni reči pusti na miru in na miru pustil te bo „Štajerc.“ Več faranov.

Žička Trojica. Ljubi „Štajerc“! Mnogo, mnogo imam za te, pa vsega ti ne morem takoj poslati, priobčiš. Kakor „Domovina“ vse napada, ki noče iti samo k tem veselicam in shodom, katere pri nas „črna suknja“ tako predbaciva tudi ločki požarni brambi, ker se je peljala na Schillerjevo slavni Častna resnica je, peljali smo se požarniki. Vsi v rodi spoštujejo velikega pesnika, samo zabuhlim, bitim tepcem ne gre v glavo, da velikih možev stenje za nikogar ni sramota. Mar so vaši črnosi neži častenja vredni, klerikalske šeme? Bržkone morala požarna bramba obiskati teatre, ki jih klerikalna dekleta igrajo. Kramp, motiko v roke, ne teater, delo je za kmečke deklince, teatre naj si župniki in kaplani z kuharicami špilajo. Načelnik Žičke Trojice ni si mogel več „drama“ kupiti, zato je pravil teater. Boge mamice, ki nimajo za sol karjev, imele so za teatertakoj 40 vinarjev. Denarja ni imel za poroko en velki gospod, klerikalna deklica čez in čez. Ko se je ta oženil, moral je meč vse sveče prižgati in v cerkvi tepihe položiti, da „visoka gospoda“ tiho šla! Za zabavo pa si je mal gospod 200 kron na posodo vzeti, da se je klerikalna družba veselila. Jela

Razne stvari.

Nadvojvoda Jožef † Dne 13. t. m. ob 7 zjutraj je v Reki (Fiumi) nadvojvoda Jožef, v starosti 72 let.

Nadvojvoda Jožef bival je skoraj vedno na čelu skem in tamkaj poznal ga je skoraj vsak član čislal ga zaradi njegove prijaznosti. O njem, njegovi prijaznosti in uljudnosti pripoveduje nam več dogodbic. Enkrat se je peljal z enim kmetom v okraj mesta Debrecin-a. Med potjo nabasal si je kmet in nadvojvoda ga vpraša, kaj za fini tabak da da tako diši. „Sam sem si ga sadil“, zasepeče kmetič nadvojvodu na uho. „Pa prosim vas, nič povejte o tem vašemu svaku, našemu presvitli cesarju.“ V vojni leta 1866 izkazal se je kot zavednik brigade kot srčen vojak in izvrsten vodja. Pa ne samo na vojnem polju, tudi z petdeset leti roki zasluži slavo. Z madjarskim pesnikom Jokar stal je v živahni korespondenci in sam je izdal re-

slovnico ciganskega jezika. Ogrskemu domobran-
 stu stal je na čelu kot vrhovni zapovednik in po-
 sluzne zasluge pridobil si je za požarne brambe. Ga-
 licijskemu društvu v Alcsutu bil je sam načelnik.

Truplo umrlega pripeljalo se bode v Budimpešto
 tamkaj pokopalo. Žalost za pokojnim je na Ogr-
 skem splošna, saj je bil umrl obče znan pod ime-
 nom „najmadjarski nadvojvoda“.

Št. Ilj na Koroškem. Ako vaš župnik „Štajerca“
 na vse načine preganja, naj vas to ne moti. V večjem
 svetu silu še si ga naročite. Ne dajte se pregovoriti,
 soprood se potegujte za naš list in držite se po nje-
 govih naukih. Naše delovanje ni hinavsko, javno sto-
 vimo sovražnikom nasproti. Če boste vedno tako
 izstajali „Štajerca“ zagovarjali, hvala Vam. Župniku
 svetujemo, naj raje pridiguje krščanski mir in
 ljubezen.

Svojo mater ustrelil je v Krakovu 23-letni filo-
 sof Buczynski, ker se mu ni pustila poročiti. Nato
 ustrelil še sebe.

Poroka nemškega prestolonaslednika z meklen-
 sko vojvodinjo Cecilijo vršila se je 6. t. m. z
 velikimi slavnostmi v Berlinu. Nadvojvoda Ferdi-
 nand zastopal je našega presvitlega cesarja pri sve-
 tosti.

8 letni samomorilec. V Pragi je skočil s četrtega
 nadstropja 8 letni sin železniškega uslužbenca Bo-
 rškovega ter se ubil. Samomor je izvršil, ker se
 ni je življenje — pristudilo. Skoraj čudno, da ne
 — nesrečne ljubezni.

Nesreča pri pogrebu. Pri pogrebu grajščaka
 v Semilu pri Liberecu so se udrla tla in
 pogrebcev je z mrličem vred padlo v klet. Skoraj
 so se težko poškodovali.

Rešitelj — morilec. Redkokedaj se kaj tacega
 vidi, kaj te dni v Parizu. Rešitelj umoril je re-
 ševalca oziroma rešenko. Marij Portok posestnik neke
 kmetije, je sedel kadeč mirno svojo pipo, na ladji, ki
 je bila dva dni usidrana v kanalu Saint Martin v
 Parizu. Njegova žena je odšla v mesto nakupovat.
 Portok je sanjal o svoji zakonski sreči in bi bil
 naj zaspal, če bi ga ne bil prestrašil nenadoma
 na pomoč. Dve telesi sta padli v vodo, natanko
 to slišal. Hitro je planil za njima. Večkrat se je
 ustavljal v valove, dokler se mu ni posrečilo prinesiti
 mrsko in možkega na obrežje. Pogledal ju je in
 videl, da bila je njegova žena in pomočnik, katerega je
 pred nekaj dan odpustil, ker ga je našel, ko je klečal
 pred njegovo ženo. Ljubeči se par je priznal — ves
 ta — svojo krivdo: roko v roki sta šla ob obrežju
 in je žena nenadoma tako nerodno stopila, da ji
 se spodrsnilo, padla je v vodo in potegnila ljubimca
 s seboj. Ko je rešitelj vse to slišal, zavpil je:
 „Kaj ti dolžnost sem storil, ko sem vama življenje
 rešil, zdaj pa hočem maščevanje! Pri teh besedah
 nezvesti ženi porinil dvakrat bodalo v srce, da so
 umirajočo prepeljali v bolnico. Morilca je pustila
 žena na prostem, ker bo itak oproščen.

Celo obitelj (familijo) umoril. O strašnem umoru
 poročila iz Heilbrona. Nek pekovski pomočnik za-

klal je po noči s sekuro v postelji spečega mojstra,
 njegovo ženo in 3 letnega otroka. Po umoru ukra-
 del je ves denar in zginil. Policija še ga ni zasačila.

Velika povodenj. V Ameriki je povodenj reke
 Missisipi v okolici Chikage na njivah škode nad 1
 milijon dolarjev napravila. Mnogo oseb je utonilo.

Čudni tatovi. 4 mladi fanti iz Farne (Italjansko)
 so bili vsak na 25 frankov globe obsojeni, ker so
 iz katakomb (starih gruftov) človeške glave ukradli.
 Na vprašanje sodnika, kaj so hoteli s temi glavami
 početi, odgovori eden: „Sobo smo si hoteli okinčati.“

Skrivnost menih. V Tsibucanskem kloštru na
 Ogrskem umrl je te dni 90-letni menih Vasile Popo-
 vici. 25 let je mirno in pobožno živel v samostanu in
 v obče je bil zelo spoštovan vsled svoje pobožnosti.
 Mnogo ljudij je prihajalo, da bi umrlega vidli in mu
 zadnje časti izkazali. Kako veliko začudenje pa je
 bilo pri vseh, ko so pri umivanju umrlega vidli, da
 je — ženska. Klosterski brati so takoj to predstoj-
 ništvu naznanili. Čuditi se je, kako je zamogel 25
 let v kloštru bivati, brez da bi ga za žensko spoz-
 nali. Brade sicer ni imel, vendar mu je lice celo
 moško bilo. Občinski predstojnik v Tzibucani je to
 zadevo naznanil državnemu pravdnistvu, morebiti se
 temu posreči to skrivnost popolnoma odkriti.

Velika nesreča se je pripetila v Neuendorfu pri
 Stetinu. Neki delavec je našel na vojaškem strelišču
 še nerazstreljeno granato. Nesel jo je domov otro-
 kom za igračo; gotovo ni vedel, kaka nevarnost v
 najdenini tiči. Otroci so začeli granato razbijati, ki
 se je razpočila in je raztrgala očeta in dva sina.
 Mati se je vsled obupa obesila.

Pobožen duhovnik. Iz Gradca se nam poroča:
 Veliko ogrčenje povzročilo je te dni postopanje nekega
 redovnika, katerega bi človek na prvi videz za Bog
 ve kako pobožnega smatral. Ta „pobožnik“ bližal se
 je v Niebelungen-ulici dvema deklicama, hčerama
 črevljarskega mojstra, ena stara 16, druga 19 let.
 Staršo je takoj vprašal, ali nebi zamogel od nje kaj
 dobiti, in silil njo je, naj gre z njim v gostilno. Po-
 nujal ji je zato 20 goldinarjev in ko je videl, da se
 je dekle razjezilo, tolažil jo je, saj baje denar potre-
 buje. Deklici pospešile ste pot, a v drugi ulici jih je
 kutar spet došel in sedaj se je bližal mlajši z ne-
 sramnimi ponudbami rekoč: „Jaz ti danes dam, kar
 hočeš, meni je tako strašno“. To mu nič ni poma-
 galo, deklici ste mu spet odbežali, on pa za njima.
 Ko jih je spet došel, ponujal njima je 100 gold.
 Nato mu da starša par krepkih za ušesa. Ljudstvo,
 ki je že takoj od začetka počenjanje tega „ptička“
 opazovalo, pozvalo je redovnika, kateri je jezuita povabil,
 naj gre z njim. Pri policiji izgovarjal se je duhovnik, da je
 mislil samo deklici vprašati, kje da je kurbišče. Nazadnje je
 rekel, da je „samovoljno“ na policijo prišel in da hoče
 ovadbo proti deklicama vložiti, zaradi „krepkih“, ki
 mu še po ušesih donijo. Ta izgleden kutar piše se
 Mayerhofer in stanuje v Gradcu v misijonski hiši,
 Marijina ulica, številka 54.

Na ženske se ni zanesti. Star rudar, 73 let star,
 pride nekega dne delat k odvetniku oporoke. Imel

je 2 hišici v vrednosti 4000 kron. Na vprašanje odvetnika, komu zapusti hišici, odgovori: „Vse kar imam, naj ima moja žena in za njo otroci.“ — „Koliko časa ste že oženjeni?“ — „Že nad 50 let, gospod odvetnik. Hišici pa sta lastnina moje žene le tedaj, ako se več ne omoži: prosim to mora v oporoko“ — Pa vi vendar ne boste mislili, da se bo 72letna ženska zopet omožila?“ vpraša začuden odvetnik. Rudar pa počasi in resno odgovori: „Pa vendar mora v oporoko! Nihče ne ve, česar so ženske vsega zmožne, na ženske se ni zanesti.“ (Mi mislimo tudi, da ne!)

Konec rusificiranja. Ruska vlada je dovolila, da se spet v baltičkih provincijah na srednjih šolah vpelja nemški poduk. V Petrogradu so sprevideli, da so grozno grešili, ker so nemškim naseljencem v omenjenih pokrajinah poduk v materinem jeziku proč vzeli, sprevideli, so kak sad je prineslo sovraštvo in preganjanje v prej tako mirnih krajih.

Norveška in Švedska ste ločeni. Te dve državi ste skupno spadali pod enega kralja Oskarja II. Norveška pa je izjavila, da hoče biti ločena in parlament z presidentom Michelsen tačasno vladarja zastopa. Trgovske in gospodarske razmere so imele velik upliv. Oгри so z največjo pazljivostjo celo reč reč opazovali. zakaj, vsak ve.

Perzijski šah je te dni na Dunaju na obisku.

35 vojakov vsled neprevidnosti ustreljenih. Na rumunskem strelišču v Piteštu so pri strelnih vajah vsled neke zanikernosti ustrelili 35 vojakov.

Gospodarske in gospodinjske stvari.

Čebele in paprika. Pred kratkim bil je v Segedinu sejem, in med drugimi prodalci bilo je tudi nekaj Srbov, ki so imeli v svojih žakljih papriko na prodaj. Proti poldnevju, ko je začelo solnce že precej pripekati, prišla je zdaj in zdaj čebela in kmalu jih je bilo toliko, kakor da bi jim kdo med nastavil. Mirno so začetka Srbi opazovali, da si je ta ali ona čebela na papriko sedla, ko so pa zagledali, da jih vedno več prihaja in vsaka nekaj paprike odnese, sprevidli so, da so to roparji, ki jim pred nosom papriko odnašajo. Začeli so čebele z robci proč odganjati, a vse nič ni pomagalo, dokler jih niso z dimom pregnali. Kaj pa so čebelo s papriko htele? Čisto navadna reč. Svoji mladi zalegi nesle so jo za hrano in niso se bale, da bi jim s tem želodčke pokvarile. Čebele so namreč za rastlinske snovi manj občutljive nego mi, in med tem ko nas paprika peče, to ni pri čebelah. Od tega se lahko prepričamo, če čebelam med med, ki jim ga za hrano damo, papriko ali poper zmešamo. Zvedel sem celo, da v nekterih krajih Ogerskega čebelarji čebelam v spomladi papriko za hrano dajajo, in da baje s tem dosežejo bogato zalego.

Nekaj o streljanju zoper točo. V zadnjih dveh letih so v nekterih pokrajinah Štajerskega kmetovalci vidno izgubili veselje do streljanja zoper točo,

bodisi iz tega vzroka, ker dotične kraje ni oklepa v pretekli dobi toča, bodisi ker so imeli vsled slabe organizacije vkljub temu neuspehe. — Brezdvomno bilo obligatorično (obvezno) zavarovanje zoper točo, ako bi se uvedlo v vseh alpskih pokrajinah — Štajerskem samem bi bilo isto zaradi ogromnih stroškov neizvedljivo — najbolj zanesljivo zavarovanje zoper poškodbe, s katerimi nam grozi leto za leto toča. Stroški zavarovanja zoper točo bi tudi daleč dosegli visokosti svote, ki bi bila potrebna, ako se uvedlo obligatorično streljanje zoper točo. Dolgo pa se te tako lahko umljive in brezdvomno dobljene ideje v praksi ne uresničijo, ker se v merodajnih krogih bojé, izvesti take naredbe prisilnim potegom, kar bi bilo edinole mogoče, mora si vsak pomagati kakor si pač more in zna, kakor mu dopuščajo njegova sredstva in njegova lastna pamet. Naj si vsak človek misli o streljanju zoper točo tako ali tako, konecno vendar ne more zanikati, da so se doseženi v posameznih krajih v resnici povoljni uspehi. Pri streljanju držimo se sledečih nauk: 1. Pred vsako streljanjem se je treba dobro organizirati za streljanje zoper točo, streljati je treba sistematično ne pa kakor pri vsaki samo tje v en dan. 2. Strelja se počasi, toda močno, je treba primerno nabiti. 3. Postaje morajo biti brez dvomno zelo ugodno razdeljene in postavljene v razmernih razdaljah. 4. Če streljamo po teh predpogojih, so stroški neznati, za pojeдин hektar zemlje 70—100 vinarjev. Če promislimo, da je pri nas na Štajerskem mnogo burj združenih z točo, je toraj potrebno, da se borimo zoper to hudo šibo, katera nam v minutah muči trud in delo celega leta.

Goveji zolj, je muha, ki govejo živini jako neleguje. Zato se živina zolja boji in če ga zasleduje, brenčati, privzdigne rep in zbeži (zbezlja) bodisi v gozd ali v hlev. Goveji zolj je velik kakor mesarova muha, temne barve, zadnji del je spredaj sivkasto, v sredini črn in od zadej rudečerumen. Prikaže se od meseca junija do septembra in zalezuje osobito v parnih dnevih govejo živino, da odleže na dlako svojo jajcica. Iz teh se izleže črv, kateri prične se živina liže, v gobec in žrelo. V žrelu se nabode črv v meso ter rije večinoma skozi hrbtenico, dokler pride pod kožo. Tu se napravi nekaka otoka, lina, ki je meseca maja največja. V nji se nabode goveje zolj, ki zleze v tem času izpod kože ter se v zemlji ali travi zabubi. Po štirih tednih izleze iz kože muha, ki leta okoli in živino vzemirja. Če pade na mesto na zemljo, v hlevu na gnoj, ga živina v noma potepta. Zato se zamore razvijati samo v hlevu, ki nide iz živine, ko se ta pase. Ker je goveji zolj jako škodljiv in sicer ne samo s tem, da prouzroča hude bolečine, marveč tudi s tem, da pokvari kožo, zato moramo skrbeti, da tega zolja dalca po mogočnosti zatiramo. Če bi napravili kmetje svojo dolžnost, bi mu kmalu prišli tudi na nas v okom. Najboljše sredstvo proti govejemu zolju je pridna živinorejčeva roka, ki stisne zolja in ga zamori. Če je zolj še malo razvil, ga dreti ga je z iglo in gnoj nato iztisniti. Omeniti